

Varakevadistest töödest mesilas, Põhja- ja Baltimaade mesinduskonverentsist Soomes, mesindust puudutavast seadusandlusest, mesilate registrist, kärjemajandusest

Kokkuvõtte mesindusloengust Hiiumaa mesindusõppusel Käinas 28.03.2010.a.

Lektor Uku Pihlak, lektorileping PR-6-1.5-48

Mesindusloeng toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Varakevadistest töödest ülevaate saamiseks tegime pistelise küsitluse kokkutulnute hulgas, et teada saada, milline on nende mesilates olnud talvitumine, mida nad tegid sügisel, mida kavatakse nüüd kevadel peale hakata ja kuidas hinnatakse oma tegevuste edukust. Üldiseks taustaks kujunes mitte kõige parem talvitumine sel aastal. Ebaedukuse põhjuseid ei osatud otseselt välja tuua. Aga üldiselt jäi domineerima kas liiga tagasihoidlik või hiline lestatõrje sellest tuleneva perede nõrgenemisega ja suhteliselt kõrge noseematoosi tase. Varakevadisi töid uuriti ka Soome Mesinike Liidu tehtud filmi „Mesilaste talvitumine“ vaadates. Kõigil oli veel hästi mees, kuidas nad olid oma pered talvituma pannud, ja seetõttu oli äärmiselt huvitav leida võrdlusmomente põhjanaabrite tehnoloogiaga.

Sel aastal toimus Põhja- ja Baltimaade Mesindussümposium Soome väikelinnas Tuusulas Helsingi lähedal 5.-st 7. veebruarini. Koos sümposiumiga toimus ka Põhja- ja Baltimaade Mesindusnõukogu (PBMN) istung. Samaks oli ajastatud ka Soome mesinike talvapäevad.

PBMN-sse kuuluvad: Soome, Rootsi, Norra, Taani, Eesti, Läti ja Leedu mesinikke esindavad rahvuslikud mesindusorganisatsioonid. Juba teist aastat ei võtnud sellest üritusest osa Leedu delegatsioon. Samal õhtul toimus iga osavõtva maa mesindusorganisatsiooni juhtidele PBMN koosolek, kus kavandati tegevusi järgmiseks aastaks, valiti uus eesistuja ja järgmise kokkusaamise koht ja korraldaja. Seekord langes liisk Eesti Mesinike Liidule, kes võtavad veebruaris 2011 vastu PBMN külalised. Eesistujaks valiti Jaanus Tull.

Paralleelselt PBMN koosolekuga toimus Lauri Ruutineni juhtimisel väike nn ajurünnak, et välja selgitada, milliseid probleeme tuleb mesinikel lahendada, mis on erinevates maades tähtis ja mida peaks ette võtma. Välja sõeluti mitmeid küsimusi nagu:

- tolmeldamise probleemid
- mesindusala ökonomika
- laboratoorsed uuringud
- GMO taimede levimine ja mõju mesilastele

Lisaks konstateeriti, et on vaja tihedamat sidet mesinike organisatsioonide ja maaülikoolide vahel, vajatakse uuringuid taimede tolmeldamisest ja tolmeldajatest jm. Samuti on tarvis ühinemist, ühendamist Põhja- ja Baltimaade vastavate uurijate ja uuringute osas.

Teine päev oli pühendatud mesinduskonverentsile.

Seppo Korpela andis ülevaate üle-Euroopalisest projektist COLOSS, Rootsi mesindusala professor Ingemar Fries tutvustas üle-Euroopalist uuringulist initsiatiivi BEE DOC, Taani esindaja Asger Sjøgaard Jørgensen tegi ülevaate Taani mesinike projektidest.

Järgnesid ökosüsteemi puutuvad uuringud, mesilaste tervist ja bioloogiat käsitlevad ettekanded ning mee ja selle omadusi uurivate tööde ettekanded. Tutvustati ka uuendusi veterinaariat puudutavas seadusandluses ja Trond Gjessing rääkis lahti uue Norra mesilashaiguste seaduse.

Ettekannete vaheajal sai tutvuda näitusega, kus oli välja pandud Hunajayhtymä OY toodangu näidised, Soome suurim emadekasvataja Juha Nuutero tutvustas oma uut kärjekoorimise seadet ja müüs oma tooteid, välja oli pandud kirjandust, müügiks mesinikele vajalikke väikevahendeid jpm.

Kolmandal päeval oli võimalus igavõtjal maal tutvustada lühidalt mesindusala olukorda omal maal. Järgnes kokkuvõtte ja ürituse pidulik lõpetamine.

Mesindussümposiumi muljeid vahendades illustreerisin neid rohkearvulise pildimaterjaliga.

Kolmas ja suurt huvi pakkuv osa õppepäevast käsitles viimase aja seadusandlust

Põllumajandusministri 18. detsembri 2002.a määruse nr. 88 muudatus kohustas kõik seni veel registreerimata mesilate andmed 1. maiks 2010 PRIA põllumajandusloomade registrisse kandma. Kui

varem kehtis registreerimiskohustus vaid nende mesilate kohta, kus tegeletakse mesindusega turustamise eesmärgil, siis alates 1. jaanuarist 2010 kantakse registrisse ka väiksemad mesilad, kus tegeldakse mesindusega oma tarbeks, sõltumata mesilasperede arvust. See temaatika on tekitanud palju ärevust. Kahtlustatakse nii maksuameti „luuretegevust“ ja väiksemate meetootjate „rahakotti piilumise“ kavatsust, kui üldse kodanike tegevusvabaduse ahistamist.

Siinkohal on tulnud selgitada, et mesilate registri koostamine on pikka aega olnud mesinike ootuseks. Selle tegemist on lubatud juba aastate eest ministri poolt aga seni tulemusteta. Nüüd aga, kui selle käivitamine on trehvanud majandussurutise ajale, tundub see paljudele ahistava tegevusena. Samas ollakse üsnagi agressiivsed nõudma põllumeeste karistamist taimekaitsevahendite ja -meetodite väärkasutamise juhtude korral. Samas ollakse käsi pikalt väljas ootamas riiklikku toetust ikaldusaastate, suurte talvekahjude ja suurte ohtlike haiguspuhangute korral. Kõiki neid küsimusi saaks lahendada või käsitleda ainult siis kui Eestiski oleks arvepidamine meil olemasolevate mesilade kohta. Seetõttu tuli detailselt selgitada, kuidas tuleks oma mesilaid PRIAs registreerida.

Kuna õppepäeva ajaks oli kohale tulnud ka Luke vahavabriku esindaja vaha kärjepõhjade vastu vahetama, siis oli vägagi asjakohane arutada ka kärjemajandust ja vahasulatamise meetodeid; vahetada kogemusi, küsida-leida vastuseid oma probleemidele, et järgmisel hooajal seda tööd lihtsam teha oleks.

30. aprill 2010

Uku Pihlak